
НА ВІШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЛІЩЕНКА МИКОЛИ ОПАНАСОВИЧА

**Талановитий педагог, здібний організатор,
мудрий керівник, добра Людина**

Ліщенко Микола Опанасович народився 15 грудня 1923 р. у с. Липки Корнінського р-ну Житомирської обл. у родині службовців. Закінчив середню школу в м. Фастові у 1941 р. і тоді ж поступив у 1-ше Київське артилерійське училище. Продовжив навчання у м. Красноярську, куди евакуйовано училище з початком війни. У жовтні-листопаді 1941 р. – командир гармати, брав участь у боях на Західному фронті. Був тяжко поранений у грудну клітку, довго лікувався у госпіталях м. Горького і м. Ульяновська. 21 травня 1943 р. демобілізований і знятий з військового обліку як інвалід. У травні-серпні 1943 р. – інструктор відділу соціального забезпечення в Ульяновську. З серпня 1943 по квітень 1944 р. – обліковець 47-ї військової пересувної авіамайстерні у станиці Усть-Лабинська Краснодарського краю.

У 1944-1949 рр. – студент історичного факультету Київського державного університету, у 1949-1952 рр. – аспірант кафедри історії народів СРСР КДУ. Там же у 1955 р. захистив канд. дис. «Селянський рух на Півдні України (Херсонська і північна частина Таврійської губернії) в революції 1905-1907 рр.»

У 1952-1955 рр. – старший викладач кафедри історії СРСР Чернівецького державного університету. У 1955-1990 рр. – доц. кафедри історії СРСР і УРСР, у 1990-1999 рр. – доц. кафедри історії України. У 1954-1958 рр.; 1971-1975 рр. – декан історичного факультету; у 1968-1971 і 1976-1980 рр. – завідувач кафедри історії СРСР і УРСР.

Викладав нову та новітню історію України.

Досліджував селянський рух на Півдні України, історичне минуле Буковини кінця XIX-XX ст. Опублікував понад 70 наукових праць. Під його керівництвом захищено 7 кандидатських дисертаций.

Нагороджений орденом Слави III ступеня, орденом Великої Вітчизняної війни II ступеня, 9 медалями, у т.ч. медалями «За перемогу над Німеччиною», «За трудову доблесть». Заслужений працівник вищої школи УРСР. Брав активну участь у громадському житті як депутат райради, член бюро райкому, міському і обкому КПУ, секретар парткому університету, член обласного правління товариства «Знання». Був висококваліфікованим фахівцем, умілим керівником, користувався високим авторитетом серед студентів і викладачів.

Помер 21 грудня 2001 р. Похований на Центральному кладовищі м. Чернівці.

За 47 років своєї самовідданої праці на факультеті він при всіх своїх посадах і відзнаках був передусім талановитим педагогом, чуйним вихователем, відзначався широкою ерудицією, лекторською майстерністю, винятковою працелюбністю, почуттям нового, як також вимогливістю і об'єктивністю.

Петро Брицький

Людина надзвичайної порядності й скромності

Вперше моя зустріч з Миколою Опанасовичем Ліщенком відбулася у 1956 р., коли він читав лекції з історії СРСР на історичному факультеті для студентів заочної форми навчання, серед яких був і я. Його лекції відзначалися глибоким змістом, аргументованістю, чітким, послідовним розкриттям теми. Відчувалася широка ерудиція лектора. На запитання студентів давав чіткі відповіді. У зв'язку з тим, що це було післявоєнне десятиліття, то серед студентів-заочників було чимало колишніх фронтовиків, в тому числі й старших за нього. Поскольки це був період після гучного ХХ з'їзду КПРС, то вони задавали Миколі Опанасовичу складні запитання на відміну від нас, молодших, хоч я після майже 4-річної строкової служби в армії теж не був вчораши мішком. Але він не уникав відповідати на складні й суперечливі питання. Спокійно й аргументовано відповідав на них в рамках можливої інформації в той час.

А близче, особисте наше знайомство відбулося на 5-му курсі (1960 р.), коли я готовував дипломну роботу, а він був моїм науковим керівником.Сталося так, що при завершенні роботи я подав її для читання науковим керівником, а Миколи Опанасовича в цей час не було в Чернівцях, бо перебував